

DRUŠTVENE VESTI

ACTIVITIES

FROM THE SOCIETY

SIMPOZIJ OB 49. SKUPŠČINI SFD IN PODELITEV DRUŠTVENIH PRIZNANJ 2024

Andrijana Tivadar

V poletni številki Farmacevtskega vestnika se radi pohvalimo s poročilom o uspešno izvedenem simpoziju, ki ga tradicionalno organizira Slovensko farmacevtsko društvo v mesecu maju. Letos je potekal od 16. do 18. maja 2024 v Kongresnem centru Bernardin. Tudi tokrat smo v rubriki Društvene novice pripravili poročilo o simpoziju in podelitvi društvenih priznanj.

Slovensko farmacevtsko društvo je najmočnejša vez med posameznimi segmenti slovenske farmacije, preko katere se strokovnjaki iz industrije, lekarn, izobraževalnih ustanov in administracije povezujejo med seboj, se v okviru društva dodatno strokovno izpopolnjujejo, družijo, vzpodbujajo ... Na našo povezanost, ki je velika prednost in dragocenost, je treba večkrat opozoriti in biti ponosen. Še dolgo si želimo tudi živeti slogan, ki je nastal v času pandemije koronavirusa: »OSTANIMO POVEZANI!« Za sporočilo za javnost, ki smo ga napisali ob letošnji podelitvi društvenih priznanj, smo izbrali pravi naslov: **Člani Slovenskega farmacevtskega društva enotni, strokovni in solidarni!** Tako je bilo čutiti vse tri dni, ko smo bili na tradicionalnem simpoziju ob 49. skupščini SFD.

Program simpozija ob 49. skupščini SFD smo pripravili s pomočjo dobro uigrane ekipe organizacijskega odbora pod vodstvom prof. dr. Tomaža Vovka. Z idejami in predlogi ter nekateri tudi z aktivnim prispevkom v vlogi moderatorjev na simpoziju so se izkazali: Alenka Rutar Pariš, Aleš Brumen, Borut Štrukelj, Gašper Marc, Janez Toni, Matjaž Tuš, Mojca Prah Klemenčič in Vladka Češek Bizjak. Udeleženci in sponzorji so nas razveselili z rekordno udeležbo. Veseli smo bili tudi izpolnjenih anket, ki smo jih pričakovali več, a tudi na podlagi teh skoraj 60 izpolnjenih vprašalnikov lahko v prihodnjih letih še kaj izboljšamo.

Program simpozija smo zastavili tako, da smo lahko udeležencem ponudili različne vsebine, od predstavitve bolj znanstvenih dosežkov na področju farmacije, za katere je zelo pomembno, da se približajo strokovni javnosti, da se komunicirajo in se z njimi lahko pohvalimo, do bolj uporabnih informacij, ki smo jih lačni vsi farmacevti, a so še posebej pomembne v vsakdanji praksi v lekarništvu.

Četrtkovo temo IZBRANE NOVOSTI NA PODROČJU FARMACIJE so udeleženci ocenili z oceno 4,61 od 5, petkovo temo NEVRODEGENERATIVNE BOLEZNI: ALZHEIMERJEVA BOLEZEN IN MULTIPLA SKLEROZA – KJE SMO DANES? so ocenili s 4,79, sobotna tema OČESNE BOLEZNI pa je prejela najvišjo oceno 4,85. Po oceni udeležencev je bil tudi način diskusije po koncu predavanj ustrezno urejen, imeli smo sistem SLIDO in prejeli visoko oceno 4,65, a tudi nekaj pripomb glede upoštevanja urnika in časovnih okvirjev, saj je podaljševanje predavanj vplivalo na celoten urnik in krajšanje odmorov. Organizatorji dogodkov pa pravijo, da je najpomembnejša sestavina kongresov in simpozijev prav odmor, zato se bomo za ohranjanje ustreznih odmorov še bolj trudili.

Predstavitvam novosti s področja umetne inteligence se v prihodnje ne bomo mogli izogniti, zato smo letos povabili dr. Tilna Kranjca, da je spregovoril o možnostih uporabe umetne inteligence v farmaciji in medicini. Izr. prof. dr. Pegi Ahlin Grabnar in doc. dr. Mirjam Gosenca Matjaž pa sta predstavili dosežke farmacevtskih tehnologov in možnosti za subkutano dostavo terapevtskih proteinov in peptidov. V četrtek smo z zanimanjem prisluhnili doc. dr. Petri Kolenc, ki nam je približala radiofarmake in teranostiko, in rezultatom analize obremenitve slovenskih vod s hormoni in hormonskimi motilci (predavatelj asist. dr. Andrej Grobin). Letošnja

novost je bilo predavanje v angleškem jeziku, ki smo ga uvedli zato, da povabimo predavatelja iz tujine, da nam predstavi, kako je farmacija (farmaceutvska skrb, lekarništvo, trg zdravil) organizirana drugje. Izkušnje iz tujine nam je tako predstavila predavateljica Maaïke van Aarle iz Nizozemske. V četrtkov urnik simpozija smo že pred leti uvedli tudi t. i. izbrano ali častno predavanje in letos povabili vsestransko asist. dr. Andrejo Čufar, ki je skozi predstavitev svoje karijerne poti opozorila na odgovornosti, ki jih ima do poklica in družbe vsak farmacevt. Tudi tovrstna predavanja so udeleženci simpozija dobro sprejeli, zato bodo zagotovo tudi v prihodnje na urniku.

V petek smo se cel dan družili s predavateljici in predavatelji, ki so nam predstavili dve degenerativni bolezni, ki sta zelo kompleksni in predstavljata izziv bolnikom, svojcem, zdravnikom, farmacevtom in okolici. V petek dopoldan smo najprej obravnavali Alzheimerjevo bolezen (doc. dr. Milica Gregorič Kramberger, prof. dr. Mojca Lunder, Tina Kajan, prof. dr. Stanislav Gobec, Ana Zgonc Škulj,

Jasmina Lamberger), po kosilu pa multiplo sklerozo (Sarah Gomezelj, doc. dr. Lina Savšek, izr. prof. dr. Tomaž Bratkovič, Danila Hriberšek, izr. prof. dr. Bojan Doljak).

Predavatelji so dobili lepe ocene, ponovno pa je bilo najvišje ocenjeno predavanje tisto, pri katerem je predavatelj izhajal iz osebne izkušnje. O življenju z multiplo sklerozo pod isto streho je predaval izr. prof. dr. Bojan Doljak, ki je predstavil ne le bolezen svoje žene, ampak tudi ljubezen do nje in njeno vztrajnost pri premagovanju vsakdanjih izzivov. Navdušili so nas dosežki raziskovalcev na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani, ki so razvili zdravilo za zdravljenje demence in ga testirali na psih (predavatelj prof. dr. Stanislav Gobec). Dobro obiskana in nekatera tudi odlično ocenjena so bila tudi satelitska predavanja. Hvala vsem sponzorjem, ki so prispevali zanimive vsebine v okviru satelitov in na razstavnih prostorih ter tudi finančno podprli organizacijo dogodka.

Pravijo, da bomo imeli tudi z očmi vedno več težav. V predhodnih anketah so bile večkrat izpostavljene želje, da

Od leve proti desni: prof. dr. Marko Anderluh, predsednik SFD, prof. dr. Franc Vrečer, prejemnik Minařikovega odličja 2024, prejemnice in prejemnika Minařikovih priznanj 2024 mag. Nada Tržan Herman, Barbara Pangeršič, dr. Boštjan Martinc, Marijana Fortuna Lužar, doc. dr. Samo Rožman ter predsednik Odbora za podeljevanje društvenih priznanj pri SFD mag. Vojmir Urlep.

pripravimo izobraževanja na temo očesnih bolezni, zato ne preseneča, da je bila v soboto predavalnica polna in sobotna tema dobro ocenjena (predavatelji: prof. dr. Marko Hawlina, Denis Baš, Patricija Dolinar, Ana Skerlovnik).

V soboto, 18. maja 2024, smo imeli tudi skupščino društva. Skupščino je vodila delovna predsednica Saša Zaviršek Mikolič, ki je v tem mandatu tudi podpredsednica SFD. Sledili smo dnevnomu redu, ki predvideva pregled delovanja društva v preteklem letu in predstavitev načrta za letošnje leto. Naj pri poročilu o delu izpostavimo predvsem veliko število uspešno izvedenih dogodkov: 8 simpozijev, 77 brezplačnih strokovnih izpopolnjevanj po podružnicah, 6 brezplačnih e-izobraževanj, dostopnih na spletni strani SFD, 16 dodatnih strokovnih dogodkov v organizaciji sekcij ter novoletno srečanje Z ROKO V ROKI v soorganizaciji Slovenskega farmacevtskega društva in Slovenskega zdravniškega društva pod pokroviteljstvom družbe Lek, ki je bilo 12. decembra 2023 na temo BREZŠIVNE SKRBI. Organizirali smo tudi 9 družabnih dogodkov, med njimi tradicionalni FarmaSki, FarmaHribe in prvič FarmaJesen, ki je potekala v obliki martinovanja v Beli krajini 21. oktobra 2023. Ob vsem tem pa smo tudi uspešno poslovali in se lotili finalizacije dodatnega poslovnega prostora.

Na skupščini smo na njegovo željo razrešili dosedanjega odgovornega urednika Farmaceutskega vestnika, katerega dolgoletno delo za društvo in Farmaceutski vestnik izjemno cenimo vsi, ki smo z njim kadar koli sodelovali. Funkcijo odgovorne urednice je po potrditvi na skupščini prevzela prof. dr. Mojca Kerec Kos, članica Katedre za biofarmacijo in farmakokinetiko Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani.

V četrtek, 16. maja 2024, smo v Gledališču Tartini v Piranu podelili pet Minařikovih priznanj in eno Minařikovo odličje posameznikom in posameznicam, ki so v lokalnem, slovenskem ali mednarodnem prostoru naredili nekaj več na področju farmacije. Prejemnik Minařikovega odličja v letu 2024 je prof. dr. Franc Vrečer, mag. farm., prejemniki Minařikovih priznanj 2024 pa so: asist. Marijana Fortuna Lužar, mag. farm., spec., asist. dr. Boštjan Martinc, mag. farm., spec., Barbara Pangeršič, mag. farm., doc. dr. Samo Rožman, mag. farm., spec., in mag. Nada Tržan Herman, mag. farm. Svečana podelitev priznanj vsako leto poteka kot spremljajoči dogodek simpozija ob letni skupščini SFD. Prireditelj je vodila Maja Šumej, srca obiskovalcev pa je prevzel glasbeni nastop priznanega harmonikarja Marka Hatlaka.

PREJEMNIKE IN PREJEMNICE DRUŠTVENIH PRIZNANJ V SLIKI IN BESEDI (objavljena besedila utemeljitev so bila prebrana na svečani podelitvi)

PREJEMNICA Minařikovega priznanja 2024 je MARIJANA FORTUNA LUŽAR

Marijana Fortuna Lužar si je želela postati farmacevtka že v otroštvu. Po končanem študiju se je zaposlila v bolnišnični lekarni Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana. Tam jo je najbolj pritegnilo delo v centralizirani pripravi protitumorih pripravkov, kjer je pod vodstvom magistre Tajde Miharija Gala prvič prišla v stik z delom, ki ga opravlja še danes. Leta 2002 jo je vedoželjnost vodila v bolnišnično lekarno Onkološkega inštituta. S svojo specialistično nalogo, ki jo je opravila pod somentorstvom magistre Monike Sonc, je bila Marijana začetnica računalniško vodene priprave protitumorih pripravkov v lekarni Onkološkega inštituta in tudi v Sloveniji.

Kot mentorica svoje znanje in izkušnje vestno predaja študentom farmacije, specializantom klinične farmacije in številnim diplomiranim medicinskim sestram v okviru pridobivanja specialnih znanj za delo s citostatiki. Sodeluje v Komisiji za nadzor ravnanja s prepovedanimi drogami in Komisiji za interni nadzor upravljanja z zdravili na oddelkih Onkološkega inštituta.

V Slovenskem farmacevtskem društvu je članica že več kot 20 let. Sodeluje pri izobraževanjih za magistre farmacije z aktualnimi temami s področij onkologije, terapije bolečine in zdravljenja slabosti in bruhanja zaradi sistemskega zdravljenja raka. Je dolgoletna aktivna članica izvršnega odbora Sekcije bolnišničnih farmacevtov in nenehno sodeluje z Evropskim združenjem bolnišničnih farmacevtov, EAHP, kjer je vedno bolj vključena v različne delovne skupine.

Marijana Fortuna Lužar je izredno pripomogla k prepoznavnosti bolnišnične farmacije tako med slovenskimi kolegi kot med kolegi v ostalih evropskih bolnišnicah z vsakoletnimi strokovnimi prispevki na kongresu EAHP, zato ji Slovensko farmacevtsko društvo podeljuje Minařikovo priznanje 2024.

PREJEMNIK Minařikovega priznanja 2024 je asist. dr. BOŠTJAN MARTINC

Boštjan Martinc je diplomiral leta 2006. Po zaposlitvi v Javnem zavodu Lekarna Ljubljana je študij nadaljeval in leta 2014 specializiral s področja klinične farmacije, leta 2015 pa doktoriral na Katedri za biofarmacijo in farmakokinetiko Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani.

Svoje znanje prenaša na študente ter sodeluje pri praktičnem usposabljanju in je mentor študentom. Sodeluje z zdravstvenimi domovi Vrhnika, Litija in Domžale kot farmacevt svetovalec. Preko sodelovanja pri dogodku *Noč raziskovalcev* delo farmacevta v lekarni vsako leto približa tudi širši javnosti. V farmacevtski stroki je predvsem poznan po svojem delovanju na področju zdravljenja sladkorne bolezni, saj opravlja funkcijo nacionalnega koordinatorja za farmacevtsko skrb pri sladkorni bolezni in je član različnih delovnih skupin s tega področja.

S svojimi predavanji je reden gost simpozija ob skupščini SFD, pa tudi avtor številnih člankov v Farmacevtskem vest-

niku in drugih strokovnih revijah. Predava tudi na letnih izobraževanjih za farmacevte, ki jih organizira Lekarniška zbornica Slovenije. Je avtor desetih izvornih znanstvenih člankov.

Boštjan Martinc s svojim širokim znanjem in izkušnjami pomembno prispeva k razvoju slovenske farmacevtske stroke in prepoznavnosti poklica v laični javnosti, zato mu Slovensko farmacevtsko društvo podeljuje Minařikovo priznanje 2024.

PREJEMNICA Minařikovega priznanja 2024 je BARBARA PANGERŠIČ

Barbara Pangeršič se je po diplomi leta 1982 zaposlila v Celjskih lekarnah in kot zelo mlada prevzela vodenje lekarniške enote Vojnik in jo skozi leta prostorsko, organizacijsko in strokovno nadgradila v sodobno lekarno, ki sedaj zaposluje devet strokovnih delavcev. Leta 2014 so kot prva lekarna Javnega zavoda Celjske lekarne in med prvimi lekarnami v Sloveniji vpeljali avtomatiziran sistem skladiščenja zdravil. Aktivno je sodelovala pri pripravi protokolov v projektu Celovito upravljanje kakovosti v Celjskih lekarnah in bila vodja projekta Intervencije. Osem let je opravljala tudi nadzorno in svetovalno delo v lekarni Psihiatrične bolnišnice Vojnik.

Je večletna vodja in zdaj članica komisije, ki v poplavi različnih prehranskih dopolnil in ostalih izdelkov po strokovnih

kriterijih in po tehtni presoji odloča o uvrstitvi kakovostnih izdelkov v prodajni program Celjskih lekarn. Že od leta 1982 je članica SFD, kjer je aktivno sodelovala v odborih društva in osem let tudi vodila Celjsko podružnico kot predsednica. Kot dolgoletna uspešna mentorica mladim sodelavcem, študentom in dijakom je prepoznana in cenjena tudi v krogih zdravnikov in ostalih zdravstvenih sodelavcev.

Barbara Pangeršič s svojo poklicno zavzetostjo, primernim odnosom do sodelavcev in strokovne javnosti ter uporabnikov storitev v lekarni uspešno promovira vlogo in pomen poklica farmacevta kot zdravstvenega delavca, zato ji Slovensko farmacevtsko društvo podeljuje Minaříkovo priznanje 2024.

PREJEMNIK Minaříkovega priznanja 2024 je doc. dr. SAMO ROŽMAN

Samo Rožman je svojo poklicno pot začel leta 2007 na Onkološkem inštitutu Ljubljana. V letu 2011 je uspešno zaključil specializacijo s področja klinične farmacije in 2016 doktoriral na Fakulteti za farmacijo. Udeležil se je tudi 13-mesečnega izpopolnjevanja iz onkološko-klinične farmacije v Houstonu v Združenih državah Amerike.

Svoje široko teoretično znanje je povezoval s strokovnim delom in se vsak dan zavzemal za dobrobit pacientov in povečanje prepoznavnosti onkološke in klinične farmacije.

Samo Rožman je že od študentskih let član Slovenskega farmacevtskega društva, bil je tudi član izvršnega odbora Sekcije kliničnih farmacevtov.

V letih 2014 in 2015 je sodeloval pri razvojni nalogi Kakovostno predpisovanje zdravil kot eden izmed farmacevtov svetovalcev, ki so utirali pot kognitivnim storitvam farmacevtov.

Je avtor številnih znanstvenih in strokovnih člankov, publikacij za študente in specializante zdravstvenih ved ter slovenskih kliničnih smernic. Aktivno je sodeloval kot vabljen predavatelj na mnogih mednarodnih in domačih kongresih, šolah in izobraževanjih farmacevtov ter drugih zdravstvenih delavcev. Kot mentor je zaznamoval karierno pot številnih študentov farmacije, specializantov klinične farmacije in farmacevtskih tehnikov.

Po 15-letnem delu na Onkološkem inštitutu Ljubljana se je podal novim poklicnim izzivom naproti. Pravi, da mu je ravno poglobljeno znanje iz klinične in onkološke farmacije odprlo pot do novih priložnosti. Od lanskega leta je zaposlen v podjetju Lek v Razvojnem centru Slovenija na oddelku za Globalni medicinski razvoj.

Samo Rožman je poznan kot delaven, vester, dostopen, vedno prijazen in zelo strokoven.

S svojim predanim delom je veliko pripomogel k prepoznavnosti kliničnih farmacevtov v klinični praksi kakor tudi k prepoznavnosti Sekcije kliničnih farmacevtov pri Slovenskem farmacevtskem društvu, zato mu društvo podeljuje Minaříkovo priznanje 2024.

PREJEMNICA Minaříkovega priznanja 2024 je NADA TRŽAN HERMAN

Nada Tržan Herman je leta 1975 je začela delati v prodaji podjetja Salus. Leta 1986 se je zaposlila v Leku kot vodja specialne knjižnice. Poskrbela je za računalniško dostopne strokovne informacije in podatkovne zbirke na nosilcih. Aktivna je bila v Evropskem združenju za zdravstveno informatiko in knjižnice. Leta 2001 je magistrirala v Londonu na temo vzpostavitve informacijskega centra za zdravila v Sloveniji. V Lek je pripeljala internet in sodelovala pri vsebinah za intranet ter delala tudi na oddelku za intelektualno lastnino. Sodelovala je s Fakulteto za farmacijo pri praktikumu iz strokovne informatike, pomagala tudi pri iskanju člankov za diplome, magistrije in doktorate. Tudi sama je objavila več kot 15 člankov in imela predavanja doma in v tujini. Po upokojitvi je med letoma 2007 in 2009 v bolnišnični lekarni v Psihiatrični bolnišnici Vojnik kot prva zaposlena farmacevtka vzpostavljala informacijski sistem za javna naročila zdravil in se zavzemala za zaposlitev kliničnega farmacevta. Dela tudi na humanitarnem področju. Članica SFD je že od leta 1976. Trenutno je članica Sekcije seniorjev in Sekcije za zgodovino farmacije, kjer aktivno sodeluje. Impresiven je nabor njenih aktivnosti na številnih področjih, ki se jih je lotevala s pionirsko zagnanostjo in profesionalno voljo dati od sebe čim več in najboljše.

Nada Tržan Herman za njen prispevek k uvedbi informatike na področju farmacije in lekarništva Slovensko farmacevtsko društvo podeljuje Minaříkovo priznanje 2024.

PREJEMNIK MINAŘIKOVEGA ODLIČJA 2024 JE PROF. DR. FRANC VREČER

Franc Vrečer je študij farmacije na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani zaključil leta 1983 in se zaposlil kot mladi raziskovalec. Od leta 1991 je zaposlen v Krki v Novem mestu, kjer opravlja funkcijo pomočnika direktorja Razvoja in raziskav zdravil. Od leta 2004 je dopolnilno zaposlen na Fakulteti kot učitelj in raziskovalec in ima naziv redni profesor. V slovenskem farmacevtskem prostoru in širše je poznan kot raziskovalec s širokim spektrom delovanja na področju farmacevtske tehnologije. Kot predan pedagog svoje znanje in izkušnje nesebično predaja mlajšim generacijam, ob tem pa skrbi za sodelovanje med akademsko sfero in industrijo. Bogati ga samoiniciativnost, prodornost, natančnost, doslednost in poštenost. Napisal je več kot 90 znanstvenih člankov, je avtor in soavtor kar 29 podeljenih mednarodnih patentov. S svojim

znanjem in razumevanjem lastnosti snovi in procesov je pomembno prispeval k uspešnemu razvoju številnih Krkinih generičnih farmacevtskih izdelkov. Posebej bi lahko izpostavili njegov prispevek k razvoju Krkinih izdelkov v obliki pelet, pri katerih je svoje akademsko znanje prelil v uspešne aplikativno-tehnološke rešitve na industrijskem nivoju.

Franc Vrečer je bil mentor in somentor pri številnih diplomskih, magistrskih in specialističnih nalogah ter skupaj 24 doktorskih disertacijah. Bil je pobudnik in snovalec magistrskega študijskega programa Industrijska farmacija, kjer je tudi nosilec predmetov.

Komisija za slovensko farmacevtsko tehnološko terminologijo pri SFD, ki jo je vodil skozi daljši čas, je na njegovo pobudo leta 1996 izdala knjižico Standardni far-

macevsko tehnološki izrazi. V mandatu 1997–1999 je bil predsednik Slovenskega farmacevtskega društva, pred tem štiri leta predsednik Tehnološke sekcije, kasneje predsednik Znanstvene sekcije, vrsto let pa aktiven član različnih odborov in organov SFD. Sodeloval je tudi pri organizaciji številnih mednarodnih simpozijev. Od leta 2004 je član Sveta sklada Krkinih nagrad in član drugih

znanstvenih in strokovnih mednarodnih, slovenskih in lokalnih komisij.

Za znanstvene, inovacijske, strokovno-organizacijske in pedagoške prispevke k slovenski farmaciji, ki so tudi mednarodno cenjeni in upoštevani, Slovensko farmacevtsko društvo v letu 2024 podeljuje Minaříkovo odličje prof. dr. Francu Vrečerju.

GOVOR PREJEMNIKA MINAŘIKOVEGA ODLIČJA

Franc Vrečer

Spoštovani predsednik slovenskega farmacevtskega društva, cenjeni visoki gostje, spoštovane kolegice in kolegi! V čast in ponos mi je, da vas lahko nagovorim ob današnji slovesnosti v imenu vseh prejemnikov letošnjih priznanj društva in seveda svojem imenu. Ob tem se želim najprej iskreno zahvaliti za podeljena priznanja, ki bodo gotovo spodbuda za naše aktivno delo za napredek slovenske farmacevtske stroke tudi v prihodnje.

K stalnemu napredku farmacije kot stroke v Sloveniji je tako v preteklosti kot tudi danes v veliki meri pripomoglo Slovensko farmacevtsko društvo in njegovi številni aktivni člani. Imel sem velik privilegij, da sem v svojem skoraj štiridesetletnem delu v okviru društva lahko delal z mnogimi posamezniki – farmacevti, ki so s svojim prispevkom pustili velik pečat v stroki in društvu in mi bili s tem neprecenljiv vzor in spodbuda tudi za moje delo na strokovnem področju.

Izzivov in priložnosti za napredek farmacevtske stroke, kljub vsem dosežkom v preteklosti, tudi danes ne manjka. Srčika našega dela v stroki danes in še posebej jutri, ne glede na katerem področju posameznik dela, mora biti dobrobit bolnikov in, ker smo farmacevti del zdravstvene stroke, tudi visoka etičnost. Oba vidika sta danes, ko je v družbi vse več egoizma in neetičnega ravnanja, izrednega pomena, še posebej na področju zdravstva, ko imamo opravka z ranljivimi in prizadetimi soljudmi.

Delati na farmacevtskem področju, bodisi v lekarnah, farmacevtski industriji, javnih in znanstveno-izobraževalnih ustanovah je zame več kot poklic. Je način življenja in razmišljanja, je življenjsko poslanstvo, katerega osnovni namen mora biti delati v dobro sočloveka, posebej bolnega in mu pomagati. To mora biti najpomembnejši cilj vsakega zdravstvenega delavca.

Danes smo priča neverjetno hitrim spremembam in implementaciji znanstvenih dosežkov ter umetne inteligence v vsa področja farmacevtske stroke. Ob tem moramo far-

macevti skrbeti, da so vse spremembe in novosti v dobrobit bolnikov in družbe. Farmacevti, kot pomemben del zdravstva, imamo veliko odgovornost, da svoje znanje in izkušnje, ki temeljijo na znanstveno in strokovno potrjenih do-gnanjih, širimo v laično javnost in skrbimo za njihovo uveljavitev v družbi. To je še posebej pomembno danes, ko se v družbi preko sodobnih medijev širijo številne strokovno oporečne oz. celo za zdravje in varnost bolnikov nevarne informacije. Covid pandemija je razkrila pomanjkanje zaupanja dela laične javnosti do mnenj zdravstvenih strokovnjakov, k čemur smo vsaj delno pripomogli tudi sami zdravstveni delavci – tudi farmacevti. Samo s složnostjo v stroki, strokovno kritičnostjo, vendar ne kritikanstvom, z znanjem, temelječem na strokovno in znanstveno potrjenih informacijah, poštenostjo ter sodelovanjem strokovnjakov tako znotraj farmacevtske stroke kot zunaj nje bomo lahko udejanjali naše poslanstvo in krepili pomen farmacevtske dejavnosti ter povrnili zaupanje ljudi do zdravstvenih delavcev – tudi farmacevtov.

Hvaležen sem, da sem imel priložnost delati na številnih farmacevtskih področjih – od začetkov na lekarniškem področju, preko dolgoletnega dela v Krki in na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani ter seveda v našem društvu. Iskreno sem hvaležen tudi za vse strokovne izzive in priložnosti, s katerimi sem se srečal na svoji profesionalni poti. Njihovo reševanje mi je omogočilo strokovno in osebno rast in postati to, kar danes sem. Za uspešno delo

v agilni stroki, kot je farmacija, je ključno povezovanje *up-to-date* strokovnega znanja z realnimi delovnimi izkušnjami in poznavanje strokovnih in znanstvenih trendov in izzivov na farmacevtskem in sorodnih področjih in to mi je moje delo v Krki tudi omogočilo.

Slovenska farmacevtska stroka in društvo stojita na trdnih temeljih, ki so jih zgradili številni izjemni posamezniki v več kot sedemdesetletni zgodovini društva, današnje in prihodnje generacije farmacevtov pa moramo oz. morajo te temelje nadgrajevati in prilagajati spremembam in napredku v družbi, stroki in znanosti, pri čemer pa se ne sme izgubiti temeljnega poslanstva našega dela. Vsem kolegicam in kolegom, sedanjim in bodočim, želim, da iščete vedno nove strokovne izzive in jih z vso svojo energijo in znanjem uspešno rešujete in s tem zagotovite bolnikom in družbi boljši in bolj zdrav jutri.

Na koncu se želim še enkrat zahvaliti za prejeto Minařikovo odličje, ki mi ob zaključku moje aktivne dobe res ogromno pomeni, posebej ob misli na vse prejemnike Minařikovega odličja v preteklih letih in njihov prispevek k razvoju in današnjemu položaju farmacije v Sloveniji. Iskrena hvala tudi vsem vam v dvorani, da ste trenutke velike časti za nas, prejemnike letošnjih društvenih priznanj, delili z nami.

Želim vam še naprej lep večer in uspešno delo v stroki.

prof. dr. Franc Vrečer, mag. farm.

SIMPOZIJ SEKCIJE FARMACEVTSKIH TEHNIKOV NA ROGLI

Monika Vesel

Letošnji simpozij Sekcije farmacevtskih tehnikov pri Slovenskem farmacevtskem društvu (SFD) je tradicionalno potekal na Rogli v hotelu Planja. Je bila pa letos prav posebna obletnica, saj smo z dvodnevni simpoziji začeli že leta 2004. Ob tej jubilejni obletnici nas je predsednica sekcije spomnila na pomen Srednje šole za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo, ki je bila ustanovljena leta 1945, pomen Slovenskega farmacevtskega društva, ki je bilo osnovano leta 1950, in pomen Sekcije farmacevtskih tehnikov, ki je ena od dvanajstih sekcij pri SFD. Vprašanje za vse sodelujoče je bilo, kaj imajo vse te organizacije skupnega. Odgovor je bil izobraževanje in druženje.

Skozi vsa ta leta se tako Srednja šola kot tudi SFD trudita ponuditi čim več kakovostnih izobraževanj. Izobraževanja in druženja s kolegi krepijo našo poklicno samozavest in omogočajo sklepanje novih prijateljstev. Tako se tudi za vsak simpozij prav posebej pripravimo, saj se zavedamo

pomena kakovostno izbranih predavanj in s tem pridobivanja strokovnega znanja, ki ga uporablja pri svojem delu. Letošnja tema je bila skrb za zdravje.

Že mnogo let se našega simpozija udeležujejo tudi predstavniki farmacevtskih tehnikov iz Hrvaške in Srbije, letos pa sta bili z nami po dolgih letih tudi predstavnici iz Črne gore. Črnogorsko društvo farmacevtskih tehnikov je staro komaj dobro leto in ravno naš simpozij jim je dal še več zagona za dobro delo v prihodnosti, saj so videli, kako je vse organizirano in kako kakovostna predavanja imamo. Petkovo dopoldne smo začeli z zelo poučnim predavanjem magistre Sare Korošec o pomenu deklaracij na živilih. Branje označb na živilih je pomembno, saj s tem dobimo informacije o izdelku. Le z dobro prebrano deklaracijo namreč lahko ocenimo, ali je izdelek primeren za uporabo ali ne. Sledilo je predavanje dr. Tadeje Kotar iz UKC Ljubljana o tem, kaj moramo storiti, da bodo naša potovanja potekala

s čim manj zdravstvenimi zapleti. Opozorila nas je, na kaj vse moramo biti pozorni pri potovanjih v različne dela sveta, od uživanja hrane do prežech nevarnosti ter o obveznih in neobveznih cepljenjih. Da si z makrogoli lahko pomagamo pri težavah z zaprtjem, nam je iz dolgoletnih izkušenj predstavil dr. Klemen Mojškerc. Z zanimanjem smo prisluhnili tudi doc. dr. Evgenu Benediku o tem, kaj vse vpliva na našo kožo – tako zunanji dejavniki kot tudi vitamini in minerali, ki so pomembni za zdravo in sijočo kožo.

Lahko se pohvalimo, da smo letos prvič organizirali tudi delavnico z eteričnimi olji. Andreja Kolarič nam je predstavila pomen eteričnih olj in pomen pravilne uporabe le-teh. Odziv na delavnico je bil izjemen in s tem smo dobili potrditev, da smo na pravi poti in da si želimo še več uporabnih in praktičnih delavnic. Po kosilu je sledilo tradicionalno sankanje na Zlodjevem. Vsi pa smo nestrno čakali tudi na večerjo in DJ Tita, ki nas je zazibal v plesnih ritmih do zgodnjih jutranjih ur. Sobota dopoldne je bila rezervirana za občni zbor. Predsednica sekcije Monika Vesel je zbranim povedala vse o dogodkih v preteklem letu in načrtih za obdobje 2024/25. Strokovno predavanje o pomenu in ohranjanju dobrega imunskega sistema je imela magistra Nataša Čater. Simpozij pa smo zaključili z veliko smeha. Učiteljica smejalne joge Simona Krebs nas je pripravila do tega, da smo se skozi različne tehnike sprostiti, aktivno sodelovali in res ve-

liko smejali. Simpozij smo tudi zaključili nasmejani in domov odšli polni znanja in dobre volje.

Letošnji simpozij je bil poseben in rekorden še po nečem. Sodelovalo je kar 57 različnih farmacevtskih podjetij. Glavni sponzor je bilo podjetje Medis. Lahko si štejemo v čast, da se toliko podjetij zaveda, kako pomemben del strokovnega tima v lekarni je dobro izobražen farmacevtski tehnik. Simpozij se bomo potrudili še nadgraditi in privabiti še več farmacevtskih tehnikov, željnih novih znanj in prijetnega druženja.

34. SIMPOZIJ SEKCIJE FARMACEVTSKIH TEHNOLOGOV: PODATKOVNA ANALITIKA V FARMACEVTSKI TEHNOLOGIJI

Natalija Škrbina Zajc

Farmaceutski tehnologi Slovenskega farmacevtskega društva vsako leto nestrpno pričakujemo junij, saj takrat nastopi čas za naše letno strokovno posvetovanje. To ni le priložnost za širjenje obzorij znanja in izmenjavo strokovnih mnenj, ampak tudi čas za sproščeno druženje s kolegi iz različnih delovnih okolij. Letošnji dogodek, že 34. zapovrstjo, je potekal 13. junija v Ljubljani, na sedežu družb Novartis, d. o. o., in Lek, d. d., kjer se je zbralo 94 domačih udeležencev iz akademskega okolja in farmacevtske industrije. Tema letošnjega srečanja je bila **Podatkovna analitika v farmacevtski tehnologiji**, v programu simpozija pa je sodelovalo deset predavateljev.

Simpozij je bil posvečen raziskovanju najnovejših pristopov in orodij za učinkovito uporabo podatkov v farmacevtski tehnologiji, spoznali pa smo tudi praktične primere uporabe

naprednih analiznih metod. V uvodu smo prisluhnili predavanju o osnovah, zgodovini in tehnologiji umetne inteligence, s poudarkom na njenem hitrem razvoju in izraženi potrebi po etičnem delovanju in nadzoru. V nadaljevanju smo spoznali izzive in koristi digitalizacije podatkov v farmacevtskem razvoju, kjer so za učinkovito analizo potrebni točni in popolni podatki. V sklopu predstavitve orodja Orange smo si ogledali uporabnost programa na primerih analize ramanskih spektrov in kemometrične analize slik bukalnih filmov. Spoznali smo sisteme za avtomatsko vizualno pregledovanje farmacevtskih izdelkov, kjer je za nastavitev naprav ključna natančna opredelitev kriterijev vizualne ustreznosti. V dopoldanski sekciji smo med drugim izvedeli tudi, da lahko s pomočjo pospešenih študij stabilnosti in modelov kinetike razgradnje napovemo dolgoročno

stabilnost bioloških zdravil z izboljšano napovedno robustnostjo in natančnostjo.

V popoldanskem delu srečanja smo prisluhnili predavanju o izzivih definiranja eksperimentalnega prostora. Slišali smo, da je za razvoj izdelka z vgrajeno kakovostjo zaradi soodvisnosti kritičnih atributov kakovosti izdelka, kritičnih atributov materialov in kritičnih procesnih parametrov smiselno uporabiti integriran pristop, ki vključuje znanstvene, statistične, praktične in regulativne vidike. Vrtinčnoslojno granuliranje smo pogledali skozi prizmo metode glavnih komponent, ki v sklopu analize procesnih parametrov omogoča zmanjšanje števila spremenljivk na dve ali tri glavne komponente, to pa olajša prepoznavanje vzorcev in povezav med procesnimi parametri in lastnostmi produkta. Predavanje o semiempiričnem modeliranju je izpostavilo izzive prenosa tehnologije na industrijsko raven. Z razvojem *scale-up* modela mokrega krogličnega mletja so uspeli poenostaviti razvoj procesa, model pa so tudi potrdili z uspešnim prenosom na industrijski nivo. Strokovni del druženja smo zaključili s prispevkom o razvoju modela za avtomatsko integracijo kromatogramov na podlagi strojnega učenja in statističnih metod, kar bistveno pospeši razvoj in analizo podobnih bioloških zdravil.

Glede na odzive udeležencev ocenjujemo, da je bila vsebina simpozija aktualna, izredno zanimiva in dobrodošla v smislu nadgradnje znanja, ki bo vsekakor pripomoglo k uspešnemu razvoju novih zdravil in optimizaciji proizvodnih procesov.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem članoma organizacijskega odbora, dr. Zrinki Abramović in dr. Zoranu Lavriču, generalni sekretarki SFD, dr. Andrijani Tivadar, Nataliji Gerbič s SFD ter dr. Mihi Homarju za odlično sodelovanje pri organizaciji in izvedbi dogodka. Velika hvala tudi našim stalnim sodelavcem:

 NOVARTIS

SANDOZ

 Ilek

 KRKA

MOZAIK HVALEŽNOSTI

Zahvala
prof. dr. Borutu Štruklju
za njegovo uredniško
delo

Leta 1999 sem v 2. številki Farmaceutskega vestnika, letnik 50, objavila svoj prvi strokovni članek z naslovom »Uporaba in lastnosti rekombinantnega insulina«, ki je nastal na podlagi seminarske naloge pri podiplomskem predmetu pod mentorstvom prof. dr. Boruta Štruklja. Prof. Štrukelj je bil takrat že odgovorni urednik Farmaceutskega vestnika.

Ob zaključku njegove funkcije kot odgovornega urednika Farmaceutskega vestnika smo se mu v imenu Slovenskega farmacevtskega društva zahvalili za njegovo predano delo in prispevek k strokovni skupnosti na letošnjem simpoziju ob 49. skupščini v Portorožu. V pričujočem mozaiku se mu skušam zahvaliti tudi bolj osebno. Za podobno zahvalo pa sem prosila tudi nekatere druge kolege in kolegice, ki so s prof. Štrukljem delali zadnjih 25 let.

Prof. dr. Borut Štrukelj se v kolofonu Farmaceutskega vestnika (FV) prvič pojavi kot član uredniškega odbora in odgovorni urednik maja 1998, ko je izšla posebna številka FV na temo simpozija SFD v Portorožu, ki je bila posvečena prof. dr. Francu Kozjeku. Glavni urednik FV je bil takrat prof. dr. Aleš Krbavčič, gostujoči pa prof. dr. Stanislav Primožič. Leta 1998 je bila 23. skupščina SFD, ki sicer ni bila volilna. Predsednik SFD Franc Vrečer pa je v letnem poročilu o delu društva za leto 1998 napisal, da je izvršni odbor SFD na predlog glavnega urednika FV prof. Krbavčiča imenoval nov uredniški odbor in odgovornega urednika prof. Štruklja. Tako sta po novem uredniško politiko vodila glavni in odgovorni urednik. Tehnična urednica je bila Jelka Dolinar,

katere delovno mesto na SFD se je v tem letu spremenilo iz poslovne tajnice v generalno sekretarko. Za FV in tudi SFD je bilo to kar prelomno leto, saj so delegati na 23. skupščini podprli tudi zbiranje sredstev za lastne prostore. Prelomno pa je bilo tudi zame, saj sem tega leta diplomirala, se vpisala na podiplomski študij in se zaposlila na Fakulteti za farmacijo kot mlada raziskovalka.

Se spomnite uvodnikov prof. Štruklja? Tudi tisti, ki niste z zanimanjem prebirali znanstvenih člankov, ste zagotovo vedno prebrali uvodnik. Toda uvodniki odgovornega urednika niso od vedno. Včasih je bil uvodnik objavljen samo kot beseda gostujočega urednika v posebnih številkah FV. V 2. številki FV, letnik 55, ki je izšla junija 2004, pa smo lahko prebrali uvodnik častnega glavnega urednika prof. Krbavčiča, ki se je navezal na pridružitve Slovenije Evropski uniji, v naslednji redni številki (oktobra 2004) je bil objavljen prvi uvodnik odgovornega urednika prof. Štruklja. Iz spomina je že ušlo, pa sem odkrila ravnokar, da sem leta 2004 v decembrski številki celo jaz napisala uvodnik, s katerim sem napovedala prenovno FV, ki je od leta 2005 do danes enakega prepoznavnega formata (dimenzije 210 mm x 260 mm). Hvala, prof. Štrukelj, tudi v imenu bralcev FV za vse vaše uvodnike, v katerih je bila poleg napovedi prispevkov, objavljenih v posameznih številkah FV, vedno tudi kakšna prodorna misel, ki nas je nagovorila in vzpodbudila h kritičnemu razmišljanju in krepitvi enotne profesionalne skupnosti.

Danes pišem ta kamenček v mozaiku hvaležnosti prof. Štruklju kot generalna sekretarka SFD, saj sem septembra

2019 nasledila Jelko Dolinar, ki sem jo spoznala leta 2000, ko sta me s prof. Štrukljem povabila, da priskočim na pomoč kot tehnična urednica FV. Takrat se je začelo moje sodelovanje s Farmaceutskim vestnikom, ki mi je zelo veliko pomenilo. Od maja 2004 do septembra 2009 sem opravljala naloge glavne urednice Farmaceutskega vestnika, prof. Krbavčič pa je bil v tem času častni glavni urednik. Nato je funkcijo glavne urednice prevzela dr. Petra Slanc Može in kasneje dr. Nina Kočevnar Glavač. V vsem tem času, ko sem bila tehnična in potem glavna urednica FV, sem imela vedno pomoč prof. Štruklja, tako pri iskanju recenzentov kot tudi pri strokovnih vprašanjih in odločitvah glede prispevkov, ki smo jih sprejeli v anonimiziran recenzijski postopek in potem v objavo ali pa smo jih zavrnil. Zdi se mi, da prof. Štrukelj ni bil le angel varuh Farmaceutskega vestnika, ampak je bil tudi angel varuh moje kariere poti. Pa morda se tega niti ni zavedal. Zato mu javno izrekam zahvalo in si želim, da bi bil tudi v prihodnje tako aktiven in zvest član SFD.

dr. Andrijana Tivadar

*****

Kolega Borut Štrukelj se je zanimal za raziskovalno delo na Katedri za farmacevtsko kemijo, vendar takrat nismo imeli razpoložljivih mest. Svetoval sem, naj sprejme ponudbo Instituta »Jožef Stefan« na oddelku za biokemijo pri prof. Turku. Tam je razvil uspešno kariero, le neradi so ga spustili iz rok. Na Katedri za farmacevtsko biologijo je uspešno razširil koncept gledanja naprej od farmakognozije na področje bioloških zdravil. To področje dandanes dosega, če ne presega, področja sinteznih zdravil. Današnje stanje, kadrovske na Katedri za farmacevtsko biologijo in po dosežkih sodelavcev, je njegova zasluga. Zelo uvidevno je nudil svojo pomoč Farmaceutskemu vestniku, vedno mi je pripisoval naloge glavnega, kasneje naslov častnega glavnega urednika, čeprav je koncept uspešnega FV tudi njegovo delo.

prof. dr. Aleš Krbavčič

*****

Prof. dr. Boruta Štruklja sem spoznala leta 1997, ko se je vrnil s podoktorskega izpopolnjevanja na Nizozemskem in se zaposlil na Institutu »Jožef Stefan«. Bil je prvi strokovnjak, ki je v devetdesetih letih za člane SFD predaval o biotehnologiji in rekombinantnih zdravilih. To zapleteno novo po-

dročje farmacije, o katerem med študijem mnogi nismo nič slišali, je s preprosto in jasno razlago, ki jo je obogatil s praktičnimi primeri iz različnih naravoslovnih ved, znal približati poslušalcem. Njegova predavanja so bila vedno odlično ocenjena.

Kot odgovorni urednik Farmaceutskega vestnika je bil odprt za uvajanje novosti, ki bi bile v prid slovenski farmaciji. Podpiral je prizadevanja, da bi se Farmaceutski vestnik uvrstil v seznam revij z dejavnikom vpliva, vendar ni obupal, ko se je ta ideja izkazala kot neizvedljiva zaradi slabega odziva slovenskih raziskovalcev. V strpnem dialogu z uredniškim odborom in izdajateljskim svetom je bistveno prispeval k ohranjanju znanstveno usmerjenega strokovnega glasila slovenske farmacije, hkrati pa omogočil, da so več priložnosti za objave člankov dobili farmacevti, ki delujejo v praksi. Povezanost stroke in znanosti je gradil tudi kot predsednik organizacijskih odborov simpozijev ob rednih letnih skupščinah SFD, ki jih je vodil v letih od 2006 do 2013.

Kot avtor je sodeloval pri mnogih strokovnih in znanstvenih monografijah, ki jih je izdalo SFD, najbolj intenzivno pri izdaji monografije »Biološka zdravila« leta 2007. K sodelovanju je pritegnil slovenske znanstvenike, pretežno univerzitetne profesorje s Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani, sam pa je sodeloval kot sourednik in avtor, hkrati vodil organizacijsko-tehnično pripravo monografije in poskrbel za finančno realizacijo, kar ni samoumevno dejstvo. Pogostokrat je ravno to glavni razlog, da dobre publikacije obležijo v predalih.

Prof. Štrukelj je še vedno zelo zaposlen, nikoli ni imel veliko prostega časa, za sestanke smo se s težavo usklajevali. Vseeno je bilo sodelovanje z njim enostavno in zelo prijetno. V okolje je vnašal veliko dobre volje, tudi v kritičnih trenutkih je z njemu značilnim humorjem znal razelektriti ozračje in kar je najbolj pomembno, problemov, ki so nastali bodisi zaradi kake objave v Farmaceutskem vestniku ali izjave na simpozijih, ki jih je vodil, ni reševal v okviru kolektivne odgovornosti, ampak sam z argumenti in vedno uspešno. Želim mu, da bi tudi v prihodnje našel še veliko vznemirljivih izzivov, ki jih je vedno iskal!

Jelka Dolinar

*****

Srečanje z vlogo prof. dr. Boruta Štruklja pri Farmaceutskem vestniku in moje spoznanje, da je bil odgovorni urednik, je prav hudomušno. Pripravljala sem seminarsko nalogo pri predmetu toksikologije. Povsem slučajno mu je zaradi so-

delovanja s profesorjem z Biotehniške fakultete prišla pod prste moja seminarska naloga. Kot sem spoznala kasneje, je kolega Borut vedno imel oziroma ima izreden občutek za trud drugih in širino. Vedno je podpiral kolege, ki smo svojo pot šele začeli, in nam odpiral vrata ter nas spodbujal k nenehnemu hrepenenju po novem, po znanju in zato mu bom vedno hvaležna. Tako pri raziskovalnem in pedagoškem delu kot pri razvoju Farmaceutskega vestnika je vedno dajal prednost mladim, ki smo prihajali za njim, in s svojo povezovalnostjo predstavljal medgeneracijski most, ki uspe redkim.

Pa če se vrnem nazaj, spodbudil me je, naj seminarsko nalogo pretvorim v prispevek za Farmaceutski vestnik. Prispevek sem res poslala za objavo in prišli so recenzentski popravki. Med recenzenti je bil tudi profesor dr. Krbavčič, s katerim sva se usklajevala. Na koncu pa mi je kolega Krbavčič naročil, naj popravke pošljem kar uredniku. Lahko si predstavljate, kako sem se počutila, ko sem dobila odgovor na vprašanje, kdo je urednik. »Kolegica, kako ne veste, saj vas je povabil k sodelovanju.« To bi pa res lahko vedela, a ne, je takrat odzvanjalo v moji glavi.

Po objavi članka me je kolega Borut povabil k pisanju novic, saj si je želel v Farmaceutski vestnik uvesti neko novost. Zanimivosti – »Novice« in »Prebrali smo za vas« – so bile s strani kolegov zelo dobro sprejete, saj so povzemale informacije iz objavljenih prispevkov, do katerih takrat niso imeli vsi dostopa, ali pa zaradi pomanjkanja časa ne bi nikoli izvedeli, kaj je novega na našem širokem farmacevtskem polju. Še danes se spomnim, da smo pisali o prvih bioloških zdravilih, ki so danes že domala vsakdanjik.

Iz pisanja in urejanja novic se je moje sodelovanje po odhodu tedanje glavne urednice nadaljevalo v vlogo glavne urednice Farmaceutskega vestnika. Danes, ko gledam nazaj, so bila to le ena od številnih vrat. Prebiranje člankov, komunikacija z recenzenti in avtorji ter debate o vsebini člankov pustijo na človeku pečat, ki je dan le redkim. Poleg omenjenega pa človek spozna širino človeka, ki je na drugi strani, in ta je pri kolegu Borutu izjemna. Borut, hvala za vsa skupaj preživeta spoznanja ter številne razprave o življenju, veselju in sploh o vsem, če si lahko sposodim Douglasa Adamsa, enega najbolj navihanih avtorjev.

dr. Petra Slanc Može

****

Prof. dr. Borut Štrukelj je zelo uspešno vodil uredniško politiko Farmaceutskega vestnika več kot 25 let. V času svo-

jega urednikovanja našega strokovnega glasila je uspešno združeval želje in ideje bralstva – posebej povezovanja med dvema vizijama vsebine in poslanstva revije. V farmaceutski stroki je bila na eni strani stalno bolj ali manj prisotna želja po nadgradnji Farmaceutskega vestnika v mednarodno znanstveno revijo, ki bi se uvrstila med revije s faktorjem citiranosti, in na drugi strani želja po še bolj aktualiziranih strokovnih vsebinah, ki bi bile namenjene strokovni rasti bralcev, posebej z lekarniškega področja – torej še večji poudarek na strokovnih in družabnih vsebinah. Prof. Štrukelj je s svojo povezovalnostjo in komunikacijskimi sposobnostmi zagotovil, da je revija ohranila svoj povezovalni status in široko branost pri najširšem delu članov SFD.

prof. dr. Franc Vrečer

****

Le malo ljudi se zaveda, kako odgovorno in težko je delo urednika znanstveno-strokovne revije, ki želi stati in obstati v množici podobnih revij v svetu. To je še zlasti težko revijam majhnih narodov, z majhnim številom potencialnih piscev in tudi bralcev, kot je Slovenija. Sam se tega še posebej dobro zavedam, saj sem kot dolgoletni odgovorni urednik jugoslovanske znanstvene revije »Acta Pharmaceutica Yugoslavica« vzdrževal stik revije z mednarodnim znanstvenim svetom in s tem zagotavljal prodor jugoslovanskih znanstvenih del v zakladnico svetovne znanosti. Ni bilo lahko, ker je vsakokratni urednik pod dvojnimi pritiski. Po eni strani nanj pritiska izdajatelj revije za zahtevo po rednem izdajanju revije, po drugi pa populacija bralcev z željo po čim kakovostnejših člankih.

Prepričan sem, da se je s podobnimi problemi srečeval tudi prof. dr. Borut Štrukelj pri urejanju Farmaceutskega vestnika, saj le-ta izhaja za še manjšo populacijo bralcev in piscev prispevkov. Vendar je s svojo široko razgledanostjo in neizmerno požrtvovalnostjo vseh 25 let revijo vzdrževal in jo bogatil s svojimi prispevki in deli drugih vrhunskih strokovnjakov s področij farmacije, medicine in biologije. Tako je Farmaceutski vestnik prerastel nivo stanovske revije in se preoblikoval v strokovno-znanstveno revijo s področja farmacevtskih znanosti.

To preoblikovanje ni bilo lahko. Bralstvo Farmaceutskega vestnika je še vedno želelo, da jih Vestnik seznanja predvsem s praktičnimi novostmi iz sveta farmacije, in le manjši krog se je zavedal, kako pomembno je za razvoj farmacevtske znanstvene misli v Sloveniji izdajanje ustrezne znanstvene revije. V njej so lahko mladi slovenski razisko-

valci s področja farmacije objavljali rezultate svojega dela in se s tem vključevali v svetovne kroge raziskovalcev. Lahko so izmenjevali svoje ideje, Farmaceutski vestnik pa je lahko z izmenjavo revij drugih dežel bogatil svojo knjižnico znanstvene literature.

Prof. dr. Borut Štrukelj se je vseskozi zavedal pomembnosti poslanstva Farmaceutskega vestnika in je z veliko vnemo in požrtvovalnostjo spodbujal mlade raziskovalce za objavljanje svojih del v Vestniku. To mu je v veliki meri uspevalo in danes lahko rečemo, da je tudi prof. dr. Štrukelj in ne samo Farmaceutski vestnik odlično opravil svoje poslanstvo razvoja znanstvene misli na področju farmacije, za kar smo mu lahko zelo hvaležni.

prof. dr. Franc Kozjek

*****

Kolega Borut se je odločil, da – vsaj formalno – sklene svojo uredniško pot v Farmaceutskem vestniku, ki jo je zelo uspešno opravljal z njemu lastno predanostjo in zavzetostjo. Kolego Boruta vsi poznamo kot vrhunskega znanstvenika in izjemnega predavatelja, kar se seveda zrcali tudi v njegovih uvodnikih: veliko ve in to zna tudi povedati in zapisati. Je pa njegovo uredniško delo vedno odražalo še eno prepoznavno značilnost: kolega Borut je neutrudni zagovornik farmacevtske stroke in znanosti v polnem pomenu besede. Zlasti ob nedavni epidemiji covida smo se lahko vsi prepričali, kako hitro in vztrajno se širijo nekritičnosti, polresnice in neresnice in kako zlahka najdejo plodna tla. Boruta krasi tudi pogum: ob vsakem tovrstnem dogajanju se je oglasil in jasno posredoval strokovna stališča. Tudi ko je bilo neprijetno in zelo neprijetno. Prepričan sem, da bo s tem nadaljeval tudi po zaključku uredniškega dela.

dr. Gašper Marc

*****

Delovanje prof. dr. Boruta Štruklja kot odgovornega urednika Farmaceutskega vestnika sem spoznal kot član uredniškega odbora, še preden sem prevzel vodenje SFD, zato sem bil vsa leta predsedovanja društvu povsem miren glede našega glasila. Ne samo zaradi znanstveno-razisko-

valne in strokovne odličnosti odgovornega urednika in vseh, ki so sodelovali pri nastajanju posameznih števil, temveč tudi zato, ker sem vedel, da se Borut ne bo umaknil, če bo priletela kakšna puščica. Vedno je nastavil hrbet in zastavil svoje ime, ko je bilo treba braniti avtonomnost uredniške politike, potihoma, v ozadju, brez pompa in nepotrebnega vznemirjenja. In takšni so bili tudi sestanki uredniškega odbora. Ne glede na vsebino so potekali v prijetnem, konstruktivnem vzdušju, ki je bilo večkrat začinjeno z Borutovim neusahljivim humorjem.

mag. Matjaž Tuš

Dragi Borut,

kot glavna urednica Farmaceutskega vestnika sem imela prijetno dolžnost, da kot prva preberem, kako tvoje dolgoletno delo odgovornega urednika vidijo tvoji cenjeni kolegi. Dobra volja, sproščenost, tvoj značilen humor, neizmerna energija, razgledanost, prodornost in inovativnost, izjemna retorika ... To niso več le zaželenne vrline, temveč osebnostne in profesionalne lastnosti znanstvenika, predavatelja in nenazadnje preprostega človeka, ki v današnjem svetu žal postajajo ideal.

Zato sem ponosna na več kot deset let, v katerih sva skupaj ustvarjala Farmaceutski vestnik. Čeprav pogosto ni bilo enostavno, se danes z nasmehom spominjam dolgih dnevo in noči vztrajnega iskanja recenzentov, urejanja in pregledovanja člankov ... vse do trenutka, ko je minuto čez rok prišel tvoj težko pričakovani uvodnik s prisrčnim pripisom: »Nina, prosim, malo ga še »popeglaj« in popravi vejice.«

Naj ta droben, hudomušen pogled v zakulisje nastajanja Farmaceutskega vestnika zaključim z iskreno zahvalo, Borut, za vse, kar si (in še boš) prispeval slovenski farmacevtski stroki.

*izr. prof. dr. Nina Kočevar Glavač,
glavna urednica Farmaceutskega vestnika*

NAPOVEDNIK DOGODKOV SFD

STROKOVNI DOGODKI

- **Simpozij Sekcije za zgodovino farmacije pri SFD**
Fakulteta za farmacijo, Ljubljana, 19. september 2024
ZGODOVINSKE ZBIRKE, ARHIVSKO GRADIVO in AKTUALNA PROBLEMATIKA NA PODROČJU ZGODOVINE FARMACIJE
- **20. dan slovenskih lekarn**
26. september 2024
TARČNA ZDRAVILA
- **Simpozij Sekcije farmacevtov javnih lekarn pri SFD**
Domus Medica, Ljubljana, 15. oktober 2024
PALIATIVNA OSKRBA
- **16. mednarodni simpozij Sekcije bolnišničnih farmacevtov pri SFD**
Domus Medica, Ljubljana, 5. november 2024
USPEŠEN ZDRAVSTVENI SISTEM IN PODOBNA BIOLOŠKA ZDRAVILA: ALI OBSTAJA POVEZAVA?
- **Jesenski simpozij Homeopatske sekcije pri SFD**
Kemofarmacija, Ljubljana, 16. november 2024
HOMEOPATIJA IN REVMATOLOGIJA
Integrativna homeopatija za trajnostno prihodnost

DRUŽABNI DOGODKI

- FarmaHribi, 14. september 2024
- FarmaJesen – Plesni večer SFD v Festivalni dvorani, 19. oktober 2024

Za več informacij in prijavo na dogodke spremljajte spletno stran **www.sfd.si**!

Gorenjska podružnica Slovenskega farmacevtskega društva
vas v sklopu projekta

v **soboto, 14. septembra 2024**, vabi, da se jim
pridružite na planinskem pohodu na relaciji

Medvedova konta na Pokljuki - Blejska koča na Lipanci - Debela peč

Zasledujte podrobnosti, da vam ne pobegnejo.

V PRIMERU SLABEGA VREMENA POHOD ODPADE.

sponzor dogodka:

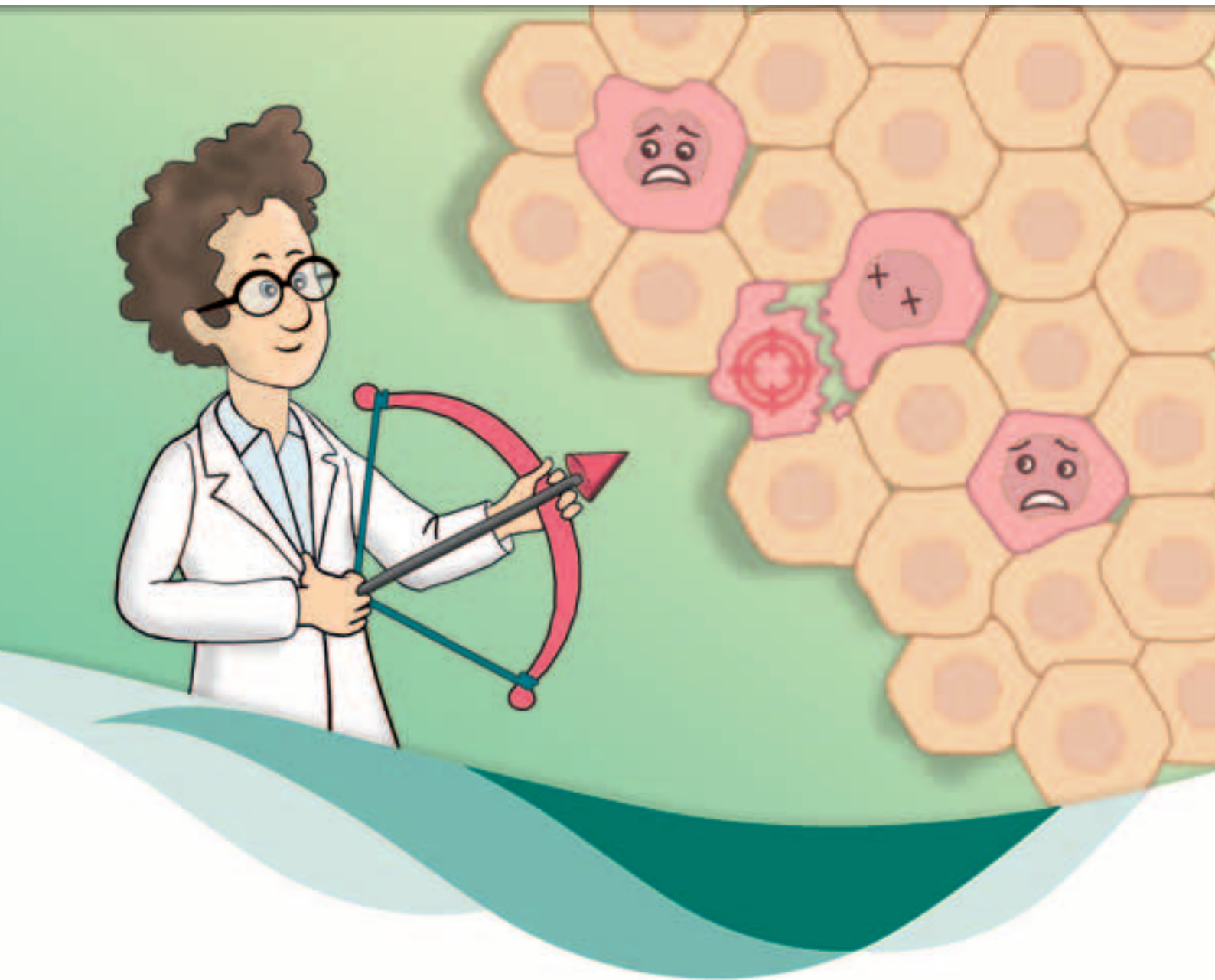

20.

dan slovenskih lekarn
26. september 2024

LEKARNIŠKA
ZBORNICA
SLOVENIJE

O PRAVILNI IN VARNI UPORABI ZDRAVIL
TARČNA ZDRAVILA

SLOVENSKO FARMACEVTSKO DRUŠTVO
SEKCIJA FARMACEVTOV JAVNIH LEKARN

SLOVENSKO FARMACEVTSKO DRUŠTVO
SLOVENIAN PHARMACEUTICAL SOCIETY

VABIMO VAS
na FarmaJesen –
Plesni večer SFD

Rezervirajte si soboto,
19. oktobra 2024
za prijetno plesno druženje
v Festivalni dvorani v Ljubljani.

Pridite v paru ali sami,
plesali bomo v vsakem primeru
in v vsakem vremenu.